

Tietopalvelut-osasto
Operatiivisen toiminnan ohjaus -yksikkö

16.02.2016

Määräys sosiaalihuollon palvelutehtävien luokituksesta

Valtuutussäännös

Sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista annetun lain (254/2015) 22 §¹

Kohderyhmä

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelunantajat
Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmien
valmistajat
Kansaneläkelaitos

Voimassaoloaika

Määräys tulee voimaan 1. päivänä maaliskuuta 2016 ja se on
voimassa toistaiseksi.

¹Laki sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista, <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2015/20150254>

Tietopalvelut-osasto
Operatiivisen toiminnan ohjaus -yksikkö

16.02.2016

Sisällys

1. Määräyksen soveltamisala.....	3
2. Määritelmät	3
3. Suhde muihin määräyksiin, ohjeisiin ja määräyksiin.....	4
4. Yleistä	4
5. Sosiaalihuollon palvelutehtävät	5
6. Määräystä koskeva ohjaus ja neuvonta.....	6
7. Voimaantulo	6

1. Määräyksen soveltamisala

Määräystä sovelletaan asiakastietojen käsittelyyn sekä julkisessa että yksityisessä sosiaalihuollossa.

Määräys koskee sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista annetun lain (254/2015) 22 §:ssä säädettyä asiakasasiakirjojen tallentamista sosiaalihuollon henkilörekisteriin sekä sanotun lain 23 §:ssä säädettyä sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön käyttöoikeuksien määrittelyä sähköisesti talletettuihin sosiaalihuollon asiakastietoihin.

Määräys koskee sosiaalihuollon palvelunantajia sekä sosiaalihuollon asiakastietojen käsittelyyn tarkoitettujen tietojärjestelmien ja ICT-ratkaisujen valmistajia/toimittajia.

Määräys koskee Kanta-palveluihin liittyviä sosiaalihuollon asiakastietoja käsitteleviä tietojärjestelmiä.

2. Määritelmät

Tässä määräyksessä tarkoitetaan:

- **Asiakasasiakirjalalla** sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista annettua lakia (254/2015);
- **Asiakasasiakirjalla** viranomaisen ja yksityisen järjestämään sosiaalihuoltoon liittyvää, julkisuuslain 5 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua asiakirjaa, joka sisältää asiakasta tai muuta yksityishenkilöä koskevia asiakastietoja;
- **Asiakastiedolla** sosiaalihuollon asiakkuuden perusteella talletettavaa henkilötietolain (523/1999) tarkoittamaa henkilötietoa;
- **Kanta-palveluilla** sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisia tietojärjestelmäpalveluja, joiden rakentajana ja ylläpitäjänä toimii Kansaneläkelaitos;
- **Asiakastiedon arkistolla** Kanta-palveluihin kuuluvaa sosiaalihuollon asiakasasiakirjojen valtakunnallista sähköistä arkistoa;
- **Sosiaalihuollon palvelunantajalla** sosiaalihuoltoa tai sosiaalipalveluja järjestävää, tuottavaa tai toteuttavaa viranomaista taikka yksityisistä sosiaalipalveluista annetussa laissa (922/2011) tarkoitettua palvelujen tuottajaa; sekä
- **Palvelutehtävällä** tietynlaisiin tuen tarpeisiin vastaavien sosiaalipalvelujen ja muun tuen kokonaisuutta.

3. Suhde muihin määräyksiin, ohjeisiin ja määrittämiin

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) antaa asiakasasiakirjalain 23.2 §:n nojalla erikseen määräykset niistä perusteista, joiden mukaisesti sosiaalihuollon palvelunantajan on määriteltävä käyttöoikeudet sosiaalihuollon asiakastietoihin.

THL antaa asiakasasiakirjalain 5 §:n nojalla erikseen tarkemmat määräykset sosiaalihuollon asiakasasiakirjojen rakenteista ja asiakasasiakirjoihin merkittävistä tiedoista.

Sosiaalihuollon palvelutehtäviä ja niihin kuuluvia sosiaalipalveluja koskevat luokitukset julkaistaan sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisessa koodistopalvelussa. Niitä koskeva terminologinen sanasto ja hyödyntämisosas julkaistaan THL:n verkkosivuilla.

4. Yleistä

Asiakasasiakirjalaissa säädetään sosiaalihuollon ammatilliselle henkilöstölle velvollisuus kirjata asiakastyössä käsittelemänsä tiedot sosiaalihuollon asiakasasiakirjoiksi. Lain 22 §:ssä säädetään asiakasasiakirjojen tallettamisesta sosiaalihuollon henkilökäyttörekistereihin. Asiakasasiakirjalain 22 §:n 2 momentin mukaan kaikista henkilökäyttörekistereihin talletettavista asiakasasiakirjoista on käytävä ilmi, mihin palvelutehtävään tai palvelutehtäviin ne liittyvät.

Lisäksi säädetään asiakasasiakirjalain 23 §:ssä sosiaalihuollon ammatillisen henkilökäyttöoikeuksien määrittelystä sosiaalihuollon asiakasasiakirjoihin. Asiakasasiakirjalain 23 §:n 1 momentin mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon ammatillisen henkilökäyttöoikeudet sähköisesti talletettuihin sosiaalihuollon asiakastietoihin on määriteltävä palvelutehtävittäin ja ottaen huomioon kunkin henkilön tehtävät.

Edellä mainittuja asiakasasiakirjalain 22 §:n 2 momenttia ja 23 §:n 1 momenttia sovelletaan silloin, kun organisaatio liittyy Asiakastiedon arkistoon, kuitenkin viimeistään 1. päivästä tammikuuta 2021.

Tietopalvelut-osasto
Operatiivisen toiminnan ohjaus -yksikkö

16.02.2016

5. Sosiaalihuollon palvelutehtävät

Sosiaalihuollon palvelutehtäviä ovat:

Palvelutehtävä	Määritelmä
iäkkäiden palvelut	sosiaalihuollon palvelutehtävä, jonka tavoitteena on edistää ja tukea iäkkäiden henkilöiden toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista sekä sosiaalista hyvinvointia ja turvallisuutta
lapsiperheiden palvelut	sosiaalihuollon palvelutehtävä, jonka tavoitteena on tukea lapsiperheitä ja vanhemmuutta sekä edistää lasten yksilöllistä kasvua ja myönteistä kehitystä
lastensuojelu	sosiaalihuollon palvelutehtävä, jonka tavoitteena on turvata erityistä suojelua tarvitsevien lasten ja nuorten oikeus turvalliseen kasvuympäristöön sekä tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen
perheoikeudelliset palvelut	sosiaalihuollon palvelutehtävä, jonka tavoitteena on turvata lasten oikeus huoltoon ja elatukseen, turvata puolisoiden oikeus elatukseen sekä tukea perheitä adoptioasioissa ja ristiriitatilanteissa
päihdehuolto	sosiaalihuollon palvelutehtävä, jonka tavoitteena on ehkäistä ja vähentää päihteiden ongelmakäyttöä ja siihen liittyviä haittoja sekä parantaa päihteiden ongelmakäyttäjien ja heidän läheistensä toimintakykyä ja turvallisuutta
työikäisten palvelut	sosiaalihuollon palvelutehtävä, jonka tavoitteena on tukea työikäisiä asiakkaita elämänhallintaan, työhön, toimeentuloon ja opiskeluun liittyvissä asioissa sekä vähentää eriarvoisuutta
vammaispalvelut	sosiaalihuollon palvelutehtävä, jonka tavoitteena on edistää vammaisten henkilöiden osallisuutta ja yhdenvertaisuutta yhteiskunnassa sekä ehkäistä ja poistaa vammaisuudesta johtuvia esteitä

Tietopalvelut-osasto
Operatiivisen toiminnan ohjaus -yksikkö

16.02.2016

6. Määräystä koskeva ohjaus ja neuvonta

THL:n Operatiivisen toiminnan ohjaus -yksikkö ohjaa ja neuvoo pyynnöstä tämän määräyksen soveltamisessa.

7. Voimaantulo

Tämä määräys tulee voimaan 1. päivänä maaliskuuta 2016 ja on voimassa toistaiseksi.

Tietojohtaja

Pekka Kahri

Yksikönpäällikkö

Vesa Jormanainen

Jakelu

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntajat
Sosiaalialan osaamiskeskukset
Sosiaali- ja terveysministeriö
Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmien valmistajat
Kansaneläkelaitos
Suomen Kuntaliitto ry
Valvira
Valtiovarainministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Väestörekisterikeskus
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Aluehallintovirastot
Talentia ry